

Lov om bygningsmæssige civilforsvarsforanstaltninger.

Vi Frederik den Niende, af Guds nåde konge til Danmark, de Venders og Goters, hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg,
Gør vitteligt: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kap. 1. Brandsikre etageadskillelser m. v.

§ 1.

Stk. 1. I nye bygninger skal etageadskillelserne udføres brandsikre efter de nærmere bestemmelser i §§ 2—4.

Stk. 2. Herfra er dog undtaget bygninger, der er fritliggende (villabebyggelse, kædehuse o. lign.) eller adskilt ved brandmur, og hvis grundflade ikke overstiger 200 m², for så vidt de enten

- a) udelukkende er bestemt til bolig for højst 2 husstande, eller
- b) ikke har over 2 helt eller delvis til beboelse eller i erhvervsøjemed indrettede etager (herunder tagetage) foruden kælder.

Stk. 3. Undtaget er endvidere bygninger, som benyttes til land-, have- eller skovbrug.

§ 2.

Stk. 1. I enhver ny bygning, der ikke omfattes af undtagelsesbestemmelserne i § 1, stk. 2 og 3, skal etageadskillelsen over kælderen udføres brandsikker.

Stk. 2. Er bygningen på 3 etager eller derover, skal tillige etageadskillelsen (overdækningen) over øverste fulde etage eller mansardetage udføres brandsikker og hvile på mur eller anden brandsikker konstruktion.

Stk. 3. Er bygningen på 4 etager eller derover, skal tillige samtlige øvrige etageadskillelser udføres brandsikre. Indenrigsministeren bemyndiges til, når særlige omstændigheder taler derfor, midlertidigt at sætte bestemmelsen i 1. pkt. helt eller delvis ud af kraft.

Stk. 4. Såfremt fabriks-, værksteds- og lagerbygninger har over 300 m² grundflade og mere end 1 etage, skal samtlige etageadskillelser (herunder overdækningen over øverste etage) udføres brandsikre og hvile på mur eller anden brandsikker konstruktion.

Stk. 5. Såfremt der i en bygning, som er på mere end 1 etage, indrettes teater, biografteater, restauration, udstillings- og forlystelseslokale, lokale til afholdelse af møder, forsamlinger o. lign. med en samlet gulvflade på over 300 m², finder bestemmelserne i stk. 4 tilsvarende anvendelse.

Udfærdiget gennem indenrigsministeriet. Se rigsdagstidenden 1949—50: Folket. tid. sp. 1816, 2014, 4386; till. A. sp. 3873; till. B. sp. 1895.

Stk. 6. I de i § 6, stk. 1, omhandlede civilforsvarsområder m. v. skal i 1-etages bygninger lokaler med over 500 m² grundflade, der påregnes benyttet til noget af de i stk. 5 omhandlede formål, udføres således, at overdækningens bærende hovedkonstruktioner er brandsikre; påregnes sådanne lokaler benyttet til andre formål, kan vedkommende bygningsmyndighed, hvor hensynet til brandsikkerheden taler derfor, forbyde, at overdækningen udføres med ubeskyttede jernkonstruktioner.

Stk. 7. Ved etage forstås i denne paragraf en helt eller delvis til beboelse eller i erhvervsøjemed indrettet etage, herunder tagetage, men ikke kælder.

§ 3.

Stk. 1. Hvis en ombygning eller en reparation af eller en tilbygning til en bestående bygning medfører fuldstændig nyudførelse af en etageadskillelse, som i en nybygning efter reglerne i §§ 1 og 2 skulle være brandsikker, finder bestemmelserne i disse paragraffer tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Ved delvis nyudførelse af en sådan etageadskillelse afgør vedkommende bygningsmyndighed, i hvilket omfang etageadskillelsen skal udføres brandsikker.

Stk. 3. Tilsvarende regler gælder for de i § 2, stk. 6, omhandlede forhold.

§ 4.

Indenrigsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere bestemmelser vedrørende de i dette kapitel omhandlede brandsikre etageadskillelser m. v.

Kap. 2. Sikringsrum.

N y b y g n i n g e r.

§ 5.

I nye bygninger skal sikringsrum indrettes efter reglerne i §§ 6—10.

§ 6.

Stk. 1. I civilforsvarsområder, jfr. § 20 i lov nr. 152 af 1. april 1949, samt i byer og bymæssige bebyggelser, for hvilke indenrigsministeren fastsætter, at bestemmelserne i nærværende lovs kap. 2 og 4 skal finde anvendelse, skal sikringsrum indrettes i alle bygninger med undtagelse af:

- a) bygninger, der udelukkende er bestemt til bolig for højst 2 husstande,
- b) bygninger, der er bestemt både til bolig for 1 husstand og til virksomheder, hvor der ikke påregnes beskæftiget ialt mere end 5 personer samtidig,
- c) bygninger, hvor der ikke indrettes bolig og ikke påregnes beskæftiget mere end 10 personer samtidig. Sikringsrum skal dog indrettes i enhver bygning, der påregnes benyttet til teater, biografteater, restauration, udstillings- og forlystelseslokale, lokale til afholdelse af møder, forsamlinger o. lign.

Stk. 2. Udenfor de i stk. 1 nævnte civilforsvarsområder m. v. skal sikringsrum alene indrettes i:

- a) bygninger, hvor ialt mindst 25 personer samtidig påregnes beskæftiget, og som ikke benyttes til land-, have- eller skovbrug,
- b) sygehuse, plejeanstalter, alderdomshjem, skoler, børnehjem o. lign., beregnet til ophold for ialt mindst 25 personer, herunder personalet.

Stk. 3. I havne, jernbanestationer, lufthavne og lignende anlæg af betydning for den almene samfærdsel skal sikringsrum indrettes efter nærmere af indenrigsministeren efter forhandling med ministeren for offentlige arbejder givne regler.

Stk. 4. Hvor forholdene taler derfor, kan der med bygningsmyndighedernes godkendelse indrettes fælles sikringsrum for to eller flere i umiddelbar nærhed af hinanden beliggende bygninger.

§ 7.

Ved sikringsrum forstås rum, der med hensyn til placering, adgangsveje, dimensionering, murtykkelser, loftsoverdækning o. lign. er således indrettet, at de i påkommende tilfælde efter nærmere af indenrigsministeren givne regler lader sig indrette til beskyttelsesrum, jfr. § 13.

§ 8.

Stk. 1. Indenrigsministeren bemyndiges til at fastsætte de nærmere regler for udførelsen af sikringsrum.

Stk. 2. For bygninger af særlig stabil konstruktion kan bygningsmyndighederne efter nærmere af indenrigsministeren givne bestemmelser meddele tilladelse til fravigelse af reglerne for udførelse af sikringsrum.

§ 9.

Stk. 1. Sikringsrum skal være af en sådan størrelse, at de kan optage det største antal personer, der normalt er til stede i den pågældende bygning eller virksomhed.

Stk. 2. I de i § 6, stk. 1, c), 2. pkt., omhandlede bygninger skal sikringsrummene være af en sådan størrelse, at de kan rumme såvel hele personalet som det antal personer, etablerementet er beregnet for.

Stk. 3. I det omfang, den i stk. 2 påbudte indretning af sikringsrum er forbundet med uforholdsmæssigt store vanskeligheder, er indenrigsministeren bemyndiget til at tillade, at indretning af sikringsrum helt eller delvis undlades, eventuelt mod at der træffes andre egnede beskyttelsesforanstaltninger. Indenrigsministeren kan i påkommende tilfælde give etablerementet, til hvilke sådan tilladelse er givet, påbud om begrænsning af gæsternes antal, eventuelt om lukning af etablerementet.

§ 10.

Så længe indenrigsministeren ikke i medfør af § 13 har påbudt sikringsrum indrettet som beskyttelsesrum, kan de benyttes til andre formål, forudsat at denne benyttelse ikke forringer rummenes brugbarhed til deres egentlige formål, og at de med kort varsel kan bringes i stand til at tjene som beskyttelsesrum.

Bestående bygninger m. v.

§ 11.

Stk. 1. Indenrigsministeren er bemyndiget til at bestemme, at der i bestående havne, jernbanestationer, lufthavne og lignende anlæg af betydning for den almene samfærdsel skal indrettes sikringsrum i nærmere af indenrigsministeren efter forhandling med ministeren for offentlige arbejder fastsat omfang.

Stk. 2. Tilsvarende bestemmelser kan af indenrigsministeren træffes for bestående tekniske og industrielle virksomheder, ved hvilke ialt mindst 300 personer samtidig er beskæftiget.

§ 12.

Indenrigsministeren kan, når forholdene gør det påkrævet, pålægge ejerne af bestående bygninger, virksomheder og anlæg at indrette rum til beskyttelse efter nærmere af ministeren fastsatte regler.

Fællesbestemmelser.

§ 13.

Indenrigsministeren bemyndiges til, når forholdene gør det påkrævet, at påbyde eksisterende sikringsrum indrettet som beskyttelsesrum. Indenrigsministeren kan herunder træffe bestemmelse om ryddeliggørelse, underinddeling, sprængstyksikring, gassikring og anskaffelse af fornødent inventar.

Kap. 3. Særlige foranstaltninger.

§ 14.

Stk. 1. Indenrigsministeren kan påbyde, at der i nye bygninger og anlæg udføres særlige efter indenrigsministerens nærmere bestemmelse indrettede rum til senere benyttelse som offentlige beskyttelsesrum, kommandocentraler o. lign.

Stk. 2. Ejeren er berettiget til fuld erstatning for de heraf flydende merudgifter efter reglerne i § 34 i lov nr. 152 af 1. april 1949.

§ 15.

Indenrigsministeren kan påbyde, at der i nye bygninger, der opføres til brug for virksomheder af livsvigtig karakter, skal foretages bygningsmæssige eller tekniske foranstaltninger til formindskelse af følgerne af luftangreb eller andre krigsmæssige handlinger.

§ 16.

Indenrigsministeren kan bestemme, at planer for nybyggeri, der udføres af staten eller kommuner til offentligt brug eller vedrører virksomheder af livsvigtig karakter, forinden byggeriets iværksættelse skal forelægges indenrigsministeriet med henblik på udførelse af egnede bygningsmæssige eller tekniske civilforsvarsforanstaltninger af den i § 14 eller § 15 omhandlede art.

Kap. 4. Murgennembrydning.

§ 17.

Stk. 1. I nye bygninger, i hvilke der efter reglerne i kap. 2 skal indrettes sikringsrum, skal der, når bygningen sammenbygges med en eller flere bygninger, i kælderetagen foretages gennembrydning af brandmurene, således at der tilvejebringes passage til nabobygningernes kældre og de fra disse førende udgange til det fri. Hvor bygningernes kældre ikke støder umiddelbart op til hinanden, afgør bygningsmyndighederne, hvorvidt og hvorledes passage mellem de to bygninger skal tilvejebringes.

Stk. 2. Tilsvarende regler gælder for bestående bygninger, i hvilke der i henhold til § 11 kræves indrettet sikringsrum i kælderetagen, og som er eller bliver sammenbygget med andre bygninger.

Stk. 3. I indvendige brandmure eller skillevægge, der hindrer adgang fra sikringsrummet til gennembrydninger i brandmure eller fra gennembrydninger til udgange til det fri, skal der ligeledes foretages gennembrydning, medmindre de pågældende mure eller vægge

er udført som $\frac{1}{2}$ stens mur i kalkmørtel eller som pladeskillerum eller af en anden konstruktion, der efter vedkommende bygningsmyndigheds skøn er lige så let at gennembryde. Stk. 4. Gennembrydninger i brandmure skal lukkes med en blanding efter nærmere af indenrigsministeren fastsatte regler.

Stk. 5. For bygninger, hvor pengeinstitutioner har til huse, eller hvor der iøvrigt opbevares særlige værdier, eller hvor særlige tekniske hensyn gør sig gældende, kan vedkommende bygningsmyndighed, når omstændighederne taler derfor, meddele fritagelse for murgennembrydning.

§ 18.

Stk. 1. I tilfælde, hvor en bygning, i hvilken der efter § 17 skal foretages gennembrydning af brandmurene, er eller bliver sammenbygget med en eller flere bygninger, er ejerne af disse sidste pligtige at foretage de fornødne gennembrydninger i disse bygningers mure.

Stk. 2. Dersom enighed om arbejdets udførelse ikke kan opnås mellem ejerne af de sammenbyggede bygninger, retter de henvendelse til bygningsmyndigheden, der træffer afgørelse.

Stk. 3. Hvor murgennembrydning i en bygning i henhold til bestemmelserne i §§ 17—18 ikke skal udføres samtidig med bygningens opførelse, refunderer staten vedkommende bygnings ejer de dermed forbundne udgifter efter nærmere af indenrigsministeren med tilslutning fra begge rigsdagens finansudvalg fastsatte bestemmelser. Ejeren er fritaget for at betale gebyr af de herhenhørende forretninger, herunder betaling af bygningsattester.

§ 19.

Indenrigsministeren kan kræve de i henhold til bekendtgørelse nr. 26 af 12. februar 1944 udførte murgennembrydninger i bestående bygninger bibeholdt og kan iøvrigt, når forholdene gør det påkrævet, pålægge ejerne af bestående bygninger at foretage murgennembrydninger efter nærmere af ministeren fastsatte regler.

§ 20.

Indenrigsministeren bemyndiges til at fastsætte de nærmere bestemmelser vedrørende de i dette kapitel omhandlede murgennembrydninger.

Kap. 5. Fællesbestemmelser.

§ 21.

Stk. 1. Det påhviler bygningens eller anlæggets ejer på egen bekostning, jfr. dog § 14, stk. 2, og § 18, stk. 3, at udføre de i denne lov påbudte foranstaltninger.

Stk. 2. Indenrigsministeren bestemmer med tilslutning fra begge rigsdagens finansudvalg, hvorvidt og i hvilket omfang staten skal deltage i udgifterne ved de i §§ 12, 13, 15 og 19 omhandlede foranstaltninger.

§ 22.

Stk. 1. Tilsynet med lovens gennemførelse påhviler bygningsmyndighederne. Hvor sådanne ikke findes, føres tilsynet efter reglerne for det brandmæssige tilsyn med nybygninger.

Stk. 2. I kommuner, hvor der ikke findes bygningsmyndighed, udøves de bygningsmyndigheden efter § 2, stk. 6, § 3, stk. 2, § 6, stk. 4, § 8, stk. 2, § 17, stk. 1, 3 og 5, § 18, stk. 2, og § 25, stk. 1, tilkommende beføjelser af amtmanden efter indstilling af vedkommende sogneråd.

§ 23.

Indenrigsministeren kan, når vægtige grunde skønnes at tale derfor, tillade, at bestemmelserne i denne lov i særegne tilfælde fraviges.

§ 24.

Stk. 1. Overtrædelse af lovens bestemmelser eller bestemmelser udfærdiget i medfør af denne, derunder tilsidesættelse af særlige betingelser knyttet til en i henhold til disse bestemmelser meddelt tilladelse, straffes med bøder fra 75 kr. Er overtrædelsen af særlig ringe beskaffenhed, kan bøden nedsættes til 30 kr.

Stk. 2. Er overtrædelsen begået ved udførelsen af et bygningsarbejde, påhviler ansvaret den, der har forestået arbejdets udførelse, eller den, som har udført det, efter omstændighederne dem begge. Endvidere kan strafansvar gøres gældende mod den, der har ladet arbejdet udføre, hvis han ved anvisning med hensyn til arbejdets udførelse eller på anden måde har medvirket til overtrædelsen, eller hvis han ikke kan opgive nogen anden, mod hvem strafansvaret kan gøres gældende.

§ 25.

Stk. 1. Det påhviler den til enhver tid værende ejer af en bygning eller et anlæg, der omfattes af nærværende lov, at berigtige lovstridigt forhold i bygningen eller anlægget, medmindre indenrigsministeren efter indstilling fra vedkommende bygningsmyndighed godkender, at sagen afgøres på anden måde, efter omstændighederne mod erlæggelse af en passende pengeydelse.

Stk. 2. Efterkommer ejeren ikke et ham derom meddelt pålæg, kan det ved dom pålægges ham inden en fastsat tidsfrist under tvang af en tilstrækkelig, fortløbende bøde at berigtige forholdet.

§ 26.

Bøder, som ikendes eller vedtages i henhold til denne lov, tilfalder statskassen. Det samme gælder pengeydelse, der erlægges i medfør af § 25, stk. 1.

§ 27.

Denne lov gælder ikke for Færøerne, men kan efter forhandling med det færøske hjemmestyre ved kongelig anordning sættes i kraft på Færøerne med de ændringer, som følger af øernes særlige forhold.

§ 28.

Stk. 1. Denne lov træder i kraft den 1. juli 1950.

Stk. 2. De bestemmelser i loven, som alene gælder nye bygninger, virksomheder eller anlæg, finder anvendelse på ethvert byggearbejde, hvortil byggetilladelse meddeles efter lovens ikrafttræden. Vedkommende bygningsmyndighed kan dog indtil 6 måneder efter lovens ikrafttræden i særlige tilfælde ved meddelelse af byggetilladelse helt eller delvis bortse fra lovens bestemmelser. Disse kommer ej heller til anvendelse i tilfælde, hvor andragende om byggetilladelse er indgivet inden datoen for lovens stadfæstelse, forsåvidt byggeforetagendet er påbegyndt inden et år efter byggetilladelsens meddelelse. I kommuner, hvor byggetilladelse ikke er fornøden, finder de i 1. punktum omhandlede bestemmelser anvendelse på ethvert byggearbejde, hvis udførelse påbegyndes efter lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Samtidig med denne lovs ikrafttræden ophæves §§ 9 og 10 i lov nr. 180 af 29. april 1938 om beskyttelse af civilbefolkningen mod følgerne af luftangreb og § 3, stk. 2, i lov nr. 125 af 30. marts 1940.

Hvorefter alle vedkommende sig har at rette.

Givet på Amalienborg, den 27. maj 1950.

Under Vor kongelige hånd og segl.

Frederik R.

(L. S.)

J. Smørum.